

textiel, gesorteerd door de Compagnie, die op de rede van Batavia klandestien uit schepen vanuit Coromandel naar schepen uit Macao was overgeladen. Dit voorwendsel mist iedere schijn van waarheid. [fol. 1562])

Vermits de scheepen van Macao in februarij en maart ten rheede leggen en 's Compagnies scheepen van de Cust in november, so hebben wij egter goedgevonden de beide fiscaals en sabandhaars te gelasten, daartegens alle mogelijke Sorge te dragen, gelijk meede in selvervoegen is gelast tegens den morshandel van buskruyt, die naar het gevoelen der Timorse bediendens insgelijks als de lijwaaten ten rheede wierden overgescheept, daar egter op Macao genoeg buskruyt kan werden bemagtigt. Wij hebben overzulx dese stilswijgende insimulatie niet ongemerkt willen passeeren, maar gelast zulx met eenige bewijzen te verifieeren.

Den vervoer van lijwaaten alhier op de hoofdplaatse van de Compagnie ingekogt en ten blijke vandien gesajpt, hebben wij gepermitteert vrijelijk te mogen doen, ofschoon het opperhoofd Ter Herbruggen het contrarie heeft versogt, dat wij, als onbillijk zijnde, om reeden als voormeld hebben afgewesen.

Fol. 1561v-1562v.

(In 1763/64 bedroegen de totale inkomsten f 31.009 en de uitgaven f 29.961, zodat er een positief saldo van f 1048 is. In 1762/63 overtroffen de uitgaven de inkomsten met [fol. 1563] f 26.086, zodat het laatste boekjaar in vergelijk met het voorafgaande een verbetering van f 27844² laat zien. Dit is het gevolg van de vermindering van het aantal dienaren en toont het voordeel van dit klein-bemande kantoor voor de Compagnie. Het maakt zijn uitgaven goed, wat, evenals de Hoge Regering, in het vervolg Heren XVII aangenaam zal zijn. Omdat ze daar nog niet zijn aangekomen, wordt niet ingegaan op de eis van de gouverneur van Lifao om enige met name genoemde Portugese deserteurs, die het bestuur naar Batavia had doorgestuurd, terug te zenden. Wel is geschreven dat het gunstig is, dat de koning van Maubara drie Solorezen van de Compagnie, die naar zijn zeggen te Lifao met geweld waren aangehouden, heeft teruggezonden. Per eind augustus 1764 bedroegen de voorraden f 114.706,- en waren de schulden verminderd tot f 8780, waarover niets valt op te merken. [fol. 1564] Op de klachten van het opperhoofd Johan Willem Daniel Erhard ter Herbruggen over het gedrag van de secunde en andere raadsleden, zeggen dezen zich daarvan niet bewust te zijn. Om zich bij de Hoge Regering te kunnen verantwoorden, vragen zij de tenlastelegging te mogen weten. Dit is toegestaan en Ter Herbruggen is bevolen deze schriftelijk op te geven. Vanwege de redenen gesteld in het geheime besluit van 20 december 1764, zijn het huidige opperhoofd Ter Herbruggen, die zich vrijelijk mag verantwoorden, en de secunde Hendrik de Lange met stilstand van gage naar Batavia ontboden. Ter Herbruggen wordt vervangen door onderkoopman mr. Bartholomeus van Voorst, die met de Jonge Petrus Albertus, welke op 6 november vertrekt, naar Timor zal gaan, zodra hij van Sumatra's Westkust is teruggekeerd. Tot secunde is de secretaris Van Este benoemd, die vervolgens door de boekhouder Elders wordt opgevolgd. Tenslotte wordt verwezen naar de besluiten van 8 mei, 3 juli, 3, 13 en 30 augustus, 6 en 18 september, 6 en 23 november, 14 en 20 december 1764, naar de gewone en geheime brief van 31 december naar Timor, en naar de vandaar ontvangen brieven.

PALEMBANG

[fol. 1565] Men zal vermijden om de verdrietige zaken die over de peper van Palembang en het tin van Bangka in de brieven van 8 mei en 20 oktober 1764 zijn bericht, te herhalen. De brief van 20 oktober was ook een antwoord op die van Heren XVII van 29 september 1763. Uit Palembang is dit jaar aangevoerd: 3.537.340 lb Bangka's tin, 925.960 lb zwarte peper, 5246 lb witte peper, f 1000,- aan koperen duiten en enige te Palembang niet te

2 Deze berekening is onduidelijk.